

Temel İlk Yardım Uygulamaları



KOBİ'lerde Risk Değerlendirmesi Uygulamalarının İSG Açısından İncelenmesi Projesi

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

1

Birinci Bölüm: Proje Hakkında

Proje başvurusu 2013 yılında Avrupa Birliği Bakanlığı, Türkiye Ulusal Ajansı'na yapılmış ve kabul edilmiştir. Proje uygulaması 2014 yılında gerçekleştirilmiştir. ÇASGEM, İSGDER ve TEKEV'i temsilen projede yer alan 22 katılımcı, Viyana'daki (Avusturya) Mesleki Riskler Sosyal Sigortası (AUVA) Kurumunu ve Dresden'deki (Almanya) Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Birliği (DGUV & IAG) Kurumunu 1 hafta ziyaret etmişlerdir. Katılımcılar, ziyaret edilen kurumların yapısı ve faaliyetleri, ülkelerin iş sağlığı ve güvenliği alanındaki uygulamaları ve mevzuatı hakkında detaylı bilgi elde etmiş ve iyi uygulamaların ülkemize entegrasyonu üzerine tartışmışlardır.

Çalışma ziyareti içeriği:

- ✓ AB ülkelerindeki İSG uygulamalarının incelenmesi,
- ✓ KOBİ'lere yönelik Risk Değerlendirmesi eğitim modüllerinin incelenmesi,
- ✓ İş kazalarını önlemede KOBİ'lerle yapılan işbirliklerinin incelenmesi,
- ✓ KOBİ'lerin İSG uygulamalarına bakış açıları, İSG kültürlerinin gözlemlenmesi
- ✓ KOBİ'lere yönelik eğitim modülleri oluşturulması,
- ✓ Yurtdışı ortaklarla ileriye yönelik işbirliği kurulması ve ortak faaliyetlerin artırılmasıdır.

Ortaklıklar

Yurtiçi:

- ✓ TEKEV (Teknik Elemanlar Vakfı),
- ✓ İş Güvenliği Uzmanları Derneği (İSGDER)

Yurtdışı:

- ✓ Mesleki Riskler Sosyal Sigortası (Avusturya), www.auva.at
- ✓ Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Birliği (Almanya) www.dguv.de



Proje Koordinasyon Ekibi

Proje İrtibat Kişisi:

ÇSG Eğitim Uzmanı Seval EROĞLU

seval.eroglu@csgb.gov.tr

Tel: +90 312 5275128

ÇSG Eğitim Uzmanı Ekrem ÇAKMAK

ekrem.cakmak@csgb.gov.tr

ÇSG Eğitim Uzmanı Burak AYAN

burak.ayan@csgb.gov.tr

ÇSG Eğitim Uzmanı Begüm DOĞAN

begum.dogan@csgb.gov.tr

2

İkinci Bölüm: Temel İlk Yardım Bilgileri

İlk Yardım Nedir?

Herhangi bir kaza veya yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması yada durumun kötüye gitmesini önleyebilmek amacı ile olay yerinde, tıbbi ekipman aranmaksızın, mevcut imkanlar ve ekipman ile yapılan ilaçsız uygulamalardır.

İlk Yardımın Amaçları Nelerdir?

İlk yardım kapsamına giren uygulamalarda ilkyardımcı (hasta ve yaralıya tıbbi ekipman aranmaksızın mevcut araç gereçlerle, ilaçsız uygulama yapan eğitim almış kişi) tarafından yapılan uygulamaların amacı;

- ✓ Hayati tehlikenin ortadan kaldırılması,
- ✓ Yaşamsal fonksiyonların devamlılığının sağlanması,
- ✓ Hasta/yaralının durumunun kalıcılığının engellenmesi,
- ✓ İyileşmenin kolaylaştırılmasıdır.

İlk Yardım Uygulamaları Nelerdir?

İlk yardım temelde Koruma, Bildirim ve Kurtarma uygulamalarından oluşmaktadır.

Gidene DUR demek polis memuruna yakışıyorsa, gideni geri döndürmekte ilkyardımcıya yakışıyor...

- ✓ **KORUMA:** kaza veya hastalık sonuçlarının kötüleşmesini engellemek için olay yerinin analiz edilmesi ve olay yerinde meydana gelebilecek tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturulmasını sağlamaktır.



- ✓ **BİLDİRİM:** kaza veya hastalık mümkün olduğunca kısa süre içerisinde telefon, diğer bildirim araçları veya kişiler aracılığı ile gerekli ilkyardım kuruluşlarına bildirilmelidir. Türkiye’de ilkyardım bildirimleri 112 acil durum numarası üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Bildirimde nelere dikkat edilmeli?

- ✓ Sakin olunmalı veya sakin kişinin bildirimde bulunması sağlanmalı,
- ✓ 112 tarafından sorulan sorulara net cevaplar verilmeli,
- ✓ Kesin yer ve adres verilmeli, olay yerine yakın çok bilinen cadde ve yer isimlerinden başlanmalı,
- ✓ Arayan kendisini ve numarasını vermeli,
- ✓ Hasta/yaralı sayısı ve durumları verilerek olay tanımı yapılmalı,
- ✓ İlk yardım uygulandıysa nasıl bir yardım verildiği belirtilmeli,
- ✓ 112 tarafından alınan bilgilerin yeterli olduğu belirtilmeden telefon kapatılmamalıdır.
- ✓ **KURTARMA (MÜDAHALE):** olay yerinde hasta veya yaralıya olabildiğince hızlı ve sakin bir şekilde yapılmalıdır. İlk yardım eğitimi almış kişilere ve ilkyardım ekiplerine müdahale de öncelik sağlanmalıdır.

Öncelikle yapılması gerekenler nelerdir?

- ✓ Hasta / yaralıların durumu kontrol edilir.
- ✓ Öncelikle müdahale edilecekler belirlenir.
- ✓ Hasta / yaralıların endişeleri giderilir. Çevredeki insanların panikleri engellenir.
- ✓ Hasta / yaralıya müdahalede yardımcı olacak kişilerden yardım istenir ve görev taksimi yapılır.
- ✓ İlk yardımın ABC'si uygulanır.



İlkyardımın ABC'si

- ✓ A: Hava yolu açıklığı değerlendirilir.
- ✓ B: Solunum değerlendirilir. (Bak-Dinle-Hisset)
- ✓ C: Dolaşım değerlendirilir. (Şah damarından 5 saniye nabız alınır.)



İlkyardımın ABC'si uygulamadan önce gerekli ilkyardım kuruluşlarına bildirim yapılması veya bildirim için görev paylaşımı yapılması gerektiği unutulmamalıdır.

İlk yardımda ikincil müdahaleler

İlk yardımın ABC'si uygulandıktan sonra hasta/ yaralının durumunun ağırlaşmasını önlemek için ilkyardımcı kendi olanakları ile gerekli ikincil müdahalelerde bulunur. İkincil müdahale yapılmadan önce hasta / yaralı ile ilgili bilgi toplanılır. Olayın mahiyeti, koşulları, kişisel özgeçmişleri, son olarak ne yedikleri, kullanılan ilaçlar ve alerji olasılıkları göz önünde bulundurularak ikincil müdahale yöntemleri belirlenir. Bu aşamada temel kontrol adımları şunlardır:



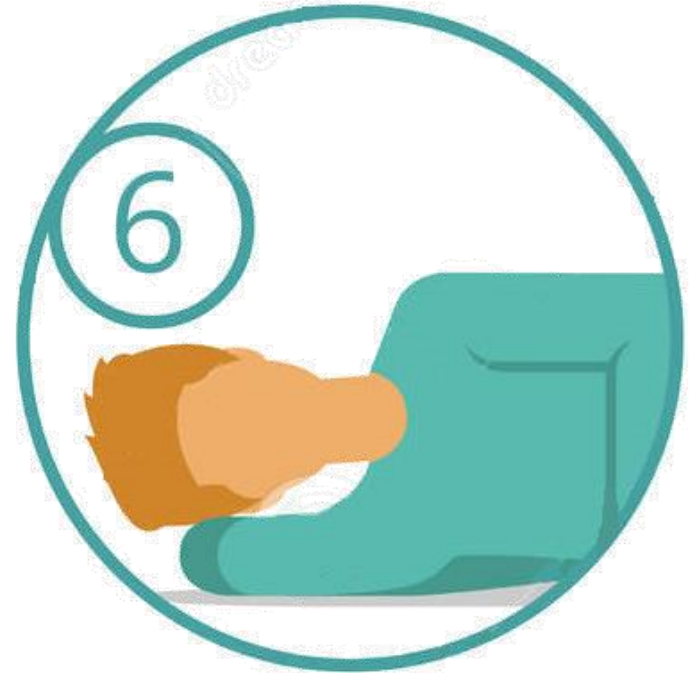
- ✓ Bilinç, algılama, anlama ve iletişim,
- ✓ Solunum sayısı, ritmi ve zorlanması,
- ✓ Nabız sayısı, ritmi ve şiddeti,
- ✓ Ten rengi, vücut sıcaklığı, nemi...

Zehirli besin / kimyasal maruziyeti değerlendirilmeden suni teneffüs ile ikincil müdahale yapılmamalıdır.



Dolaşımın Değerlendirilmesi

Dolaşımın değerlendirilmesi aşamasında ilkyardımcı; çocuk ve yetişkin hasta / yaralılarda şah damarından, bebeklerde kol atar damarından 3 parmakla 5 saniye süre ile nabız almaya çalışır. Değerlendirme sonucu hasta / yaralının bilinci kapalı fakat solunum ve nabız tespit edilirse koma pozisyonu uygulanarak diğer yaralılar değerlendirilir.



KOBİ'lerde Risk Değerlendirmesi Uygulamalarının İSG Açısından İncelenmesi Projesi



Temel İlk Yardım Uygulamaları Kitapçığı

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütülen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi

Yayına hazırlayan : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı Ekrem ÇAKMAK

www.casgem.gov.tr 0312 527 51 28